

Østersøområdet, hvor bæredygtig udvikling står i fokus.

De seneste år har budt på en række politiske aftaler omkring samarbejdet for en bæredygtig udvikling i energisektoren, og arbejdet bevæger sig hen mod mere konkrete aktiviteter i forbindelse med implementering af aftalerne. På et energiministermøde i Helsinki i oktober 1999, med deltagelse af samtlige Østersølande samt EU-kommissionen blev der nedsat en styregruppe (Group of Senior Energy officials - GSEO) bestående af repræsentanter fra samtlige Østersølande og Kommissionen. GSEO får ansvaret for organisering, koordinering og styring af de aktiviteter, der skal gennemføres, herunder nedsættelse af nødvendige ad hoc grupper.

Der er en række store barrierer for investeringer i nye energisystemer i de nye demokratier i regionen. Bistandsindsatsen for bæredygtig energiudvikling til Central- og Østeuropa er derfor en vigtig komponent i den danske indsats. Bistanden udformes i lyset af det multilaterale samarbejde, hvor ikke mindst Bergen-deklarationen og Baltic Agenda 21 er væsentlige elementer. Målet med bistanden er at bryde forbindelsen mellem økonomisk vækst, energiforbrug og miljøbelastning gennem fremme af renere brændsler, effektivisering i energiproduktion og -forsyning samt besparelser i slutforbruget. Bistanden bidrager endvidere til organisationsudvikling og uddannelse i disse lande.

Samarbejdet med Litauen bliver styrket i forlængelse af landets beslutning om at afvikle kernekraftværket i Ignalina. Energistyrelsen og danske gas- og elselskaber skal de næste par år bistå den litauiske energisektor i gennemførelse af de nødvendige reformer af energilovgivning og organisation. Samtidig vil den danske bilaterale støtte over de næste tre år have fokus på omlægningen af den litauiske energiforsyning. 'Ignalinapakken' omfatter støtte i forbindelse med afviklingen af kernekraftværket, med særligt fokus på etablering af nye kraftvarmeværker og energieffektivisering af større industrivirksomheder.

4. STATUS FOR DEN DANSKE ENERGIPOLITIK

EN forudsætning for, at Danmark kan bidrage til bæredygtig udvikling i internationalt regi, er, at Danmark gennem en stærk og troværdig hjem-

lig indsats viser at det er muligt at ændre energisektoren i en bæredygtig retning.

Status for energiforbruget og CO₂-udledningen

Den danske CO₂-udledning falder nu markant fra år til år. Fra 1997 til 1998 faldt udledningen - korrigeret for klima og eludveksling - således med 2,4%, og foreløbige tal for 1999 tyder på, at faldet bliver ca. 1% fra 1998 til 1999. Siden 1988 er udledningen dermed faldet med i alt 9%.

Også den faktiske CO₂-udledning falder. Dette skyldes først og fremmest en nedgang i den danske nettoeksport af el.

Nedgangen i den korrigerede CO₂-udledning er især interessant i lyset af den stadige økonomiske vækst. Således er bruttonationalproduktet (BNP) vokset med 27% fra 1988 til 1999, mens CO₂-udledningen i samme periode er reduceret med 9%. CO₂-udledningen pr. BNP-enhed er dermed reelt faldet med 28% i perioden.

Elreformen

Elreformen blev vedtaget politisk den 3. marts 1999 og lovfæstet i juni 1999. Den omfatter et sæt af love, som kombinerer markedsadgang for elforbrugere og konkurrence i elproduktionen på den ene side med sikring af den fortsatte udbygning med vedvarende energi, miljøregulering af kraftværkerne, forbrugerindflydelse, og effektivisering af transmission og distribution på den anden side.

Lov om elforsyning effektuerer elreform-aftalen og implementerer EU's elmarkedsdirektiv. Loven fastlægger fuld netadgang for alle forbrugere fra 2003, regler for håndtering af miljøvenlig el, prisbestemmelser, planlægningsbestemmelser, nye godkendelsesbestemmelser, opgaver for forskellige typer af elselskaber, regler om forbrugerindflydelse og udskillelse af aktiviteter, oprettelse af et energitilsyn m.m.

Reguleringen af netselskabernes tariffer skal efter loven overgå fra det hidtidige hvile-i-sig-selv-princip til en regulering via indtægtsrammer. Denne regulering skal sikre en mere effektiv drift og kapitalanvendelse i selskaberne. I aftalen om elreformen blev det fastlagt, at der skulle ske en nærmere afklaring af *kraftværkernes økonomiske forpligtelser* under de nye markedsvilkår. Behovet for en afklaring af værkerne økonomi blev forstærket hen over sommeren, idet markedsprisen på el faldt drastisk. Dermed stod værkerne i en vanskelig økonomisk situation